

Лептоспироза Leptospirosis

Што е лептоспироза?

Лептоспироза е бактериско заболување кај луѓето и кај животните. Го предизвикува бактеријата лептоспира (leptospira) што се наоѓа во мочката и ткивата на инфицираните животни.

Кои се симптомите?

Најчестите почетни симптоми на лептоспирозата се температура, силна главоболка, болки во мускулите, студ, повраќање и вцрвенети очи. Ваквите симптоми можат да бидат слични со други заболувања, како грип, и затоа одредувањето на дијагнозата може да биде тешко. Некои луѓе ги немаат сите овие симптоми.

Кај некои луѓе со лептоспироза заболувањето може да стане многу тешко. Тоа значи дека е можно да дојде до појава на Веилово заболување, кое значи дека бубрезите не работат прописно, жолтица (жолта боја на кожата што укажува на заболување на црниот џигер) и крварење во кожата и во слузокожните мембрани. Можно е, исто така, да дојде до појава на менингит (воспалување на обвивката на мозокот) и крварење во белите дробови. Најголемиот број од луѓето кои што ќе добијат тешко заболување треба да лежат во болница, а тешката форма на лептоспироза понекогаш може да доведе и до смрт.

Кои се долгорочните последици?

Оздравувањето од инфекцијата лептоспироза може да биде споро. Луѓето може да имаат заболување што е слично на болеста хроничен умор, што трае со месеци. Некои луѓе, пак, може да имаат постојана главоболка или депресија. Понекогаш бактериите можат упорно да останат во очите и да предизвикаат хронично воспалување на очите.

Како се пренесува?

Бактеријата лептоспира во организмот, обично, влегува преку посекотини на кожата или драсканици, а, понекогаш преку обвивката на устата, носот и очите. Голем број разни животни може да ја имаат бактеријата лептоспира во бубрезите. Пренесувањето може да се случи после доаѓање во контакт со мочката или месото на заразено животно. Земја, кал или вода што биле загадени со животинска мочка можат да бидат извор на инфекција. Јадење загадена храна или пиење загадена вода напати биле одговорни за пренесување на бактеријата.

Кои животни се најчесто заразени?

Многу разни животни–цицачи можат да ја носат бактеријата лептоспора. Во Австралија тоа се најчесто глувци и стаорци, кучиња, стока, домородните диви животни, свињите (и домашните и дивите), коњите, мачките и овците.

Заразените животни можат да имаат симптоми на болеста или можат да бидат сосема здрави.

Кој е изложен на ризик?

Луѓето изложени на ризик се оние кои имаат близок контакт со животни или биле изложени на вода, кал, земја или растенија што биле загадени со животинска мочка. Некои занимања носат поголем ризик (на пример: фармери, ветеринари, работници во кланица и фармерите што одгледуваат шеќерна трска и банани). Некои активности за рекреација што вклучуваат контакт со загадена вода или земја, исто така, можат да помогнат во пренесувањето на лептоспирозата (на пример: кампување, градинарење, пешачење во шума, веслање на диви води и други водени спортови).

Иако лептоспирозата е релативно ретка во Австралија, почесто се наоѓа во топлите и водени региони, како североисточен НЈВ и Квинсленд. Околу 200 случаи годишно се регистрираат низ целата земја, иако, најверојатно, има многу повеќе случаи кои не се регистрирани. Мажите ги погодува повеќе од жените.

Како се одредува дијагнозата?

Лекарот може да се посомнева дека некој има лептоспироза ако лицето добие симптоми, најчесто една или две недели откако било изложено на бактеријата. Потврда дека се работи за лептоспироза се добива со тестирање на крвта што покажува дека дошло до контакт со бактеријата лептоспира. Општо земено, потребни се два тестови на крвта што ќе се изведат на растојание од две недели за да може да се одреди дијагнозата. Понекогаш, бактеријата може да се расте од крв, мозочна/рбетна течност и мочка.

Дали постои лек?

Лептоспирозата најчесто се лечи со антибиотици како доксициклин (doxycycline) или пеницилин (penicilin). Затоа што тестовите одземаат доста време, а болеста може да биде сериозна, докторот може да реши да се почне со антибиотици пред да се потврди дијагнозата со тестови. Лечењето со антибиотици се смета дека е најефикасното ако се почне рано после заболувањето.

Како може лептоспирозата да се спречи?

Постојат неколку начини за да се спречи лептоспирозата.

За луѓето кои што работат со животни:

- Покривајте ги посекотините и драсканиците со преврска што не пропушта вода;
- Носете заштитна облека (на пример, ракавици, штитници за очи или очила, престилки и чизми) кога работите со животни што можат да бидат заразени, особено ако постои можност за контакт со мочка;
- Носете ракавици кога фаќате плаценти од стоката или мртвородено или абортирано теле или лешини;
- Бањајте се после работа и мијте ги и бришете ги рацете после работење со материјали што можат потенцијално да бидат заразени;

- Не јадете и не пушете додека работите со животни што може да се заразени. Измијте ги и избришете ги рацете пред пушење или јадење;
- Вакцинирајте ја стоката како што ви препорачува ветеринарот.

За другите луѓе:

- Избегнувајте пливање во вода каде што постои можност за загадување со животинска мочка.
- Покривајте ги посекотините и драсканиците со преврска што не пропушта вода, особено пред да дојдете во контакт со земја, кал или вода што може да биде загадена со животинска мочка.
- Носете обувки надвор, особено кога газите во кал или водена земја.
- Носете ракавици кога работите во градината.
- Контролирајте ги глодарите–штетници со тоа што ќе го расчистите сметот и ќе го отстранувате тоа што за нив е храна и се наоѓа близу до живеалиштата.
- Не им давајте сурови внатрешници на кучињата како храна.
- Мијте ги рацете со сапун, затоа што бактеријата лептоспира брзо умира од сапунот, средствата за дезинфекција и со бришење (или сушење) на рацете.

Што треба да правам ако се разболам?

Ако се разболите во текот на неколкуте наредни недели откако постоела можност дека сте биле изложени на животинска мочка или загадена средина, важно е веднаш за тоа да му кажате на вашиот лекар.

Дали постои вакцина?

Вакцина против лептоспироза за луѓе, што има дозвола за употреба во Австралија, не постои. Вакцини постојат за спречување на лептоспироза кај животните (стока, овци и кучиња), но вакцинираните животни и понатаму се подложни на други форми на оваа бактерија што не се покриени со вакцината.

Дали некој може да се зарази повеќе од еднаш?

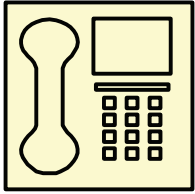
Затоа што постојат многу различни форми на бактеријата лептоспира, можно е некој да биде заразен со друга форма на бактеријата и повторно да добие лептоспироза.

Дали луѓето со лептоспироза се заразни за други луѓе?

Ретко, лептоспирозата може да се пренесе од еден на друг човек (на пример, преку сексуален контакт и преку мајчиното млеко). Бактеријата лептоспира може да се пренесе во мочката со месеци после инфекцијата.

Повеќе информации - Служби за народно здравје во НЈВ

За повеќе информации обратете се кај вашиот лекар, локалната служба за народно здравје или во општествениот здравствен центар – побарајте и во предниот дел на телефонскиот именик (White Pages) под насловот “NSW Government”.

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au